

Herziene uitgave van het

GENEALOGISCH OVERZICHT

VAN HET GESLACHT

Coelew(e)ij /
Koelew(e)ij

Samengesteld door

Drs.P.A.J.Coelewij
(geboren te Den Haag op 5 juli 1931)

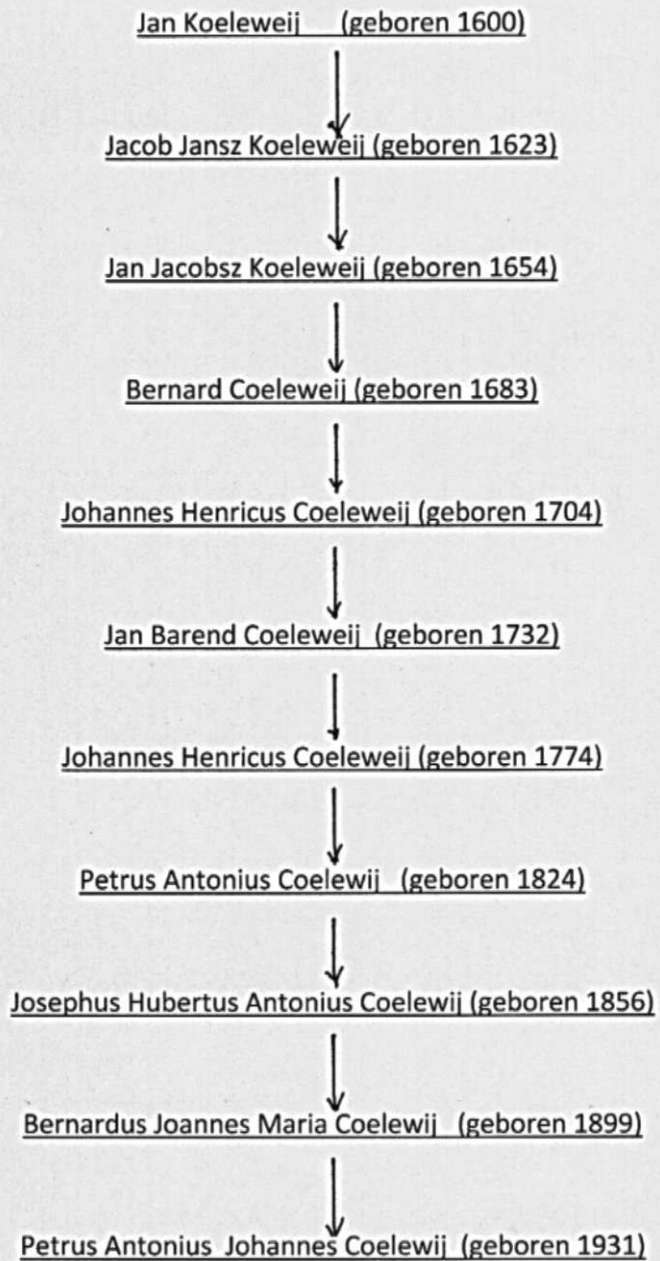
(De oorspronkelijke (eigen) uitgave dateert van 1990)

Rijnsaterwoude 2015

Nota bene.

In deze herziene (publieke) uitgave zijn wegens de privacy-wetgeving, in tegenstelling tot in de originele (eigen) uitgave, de generaties van 1955 en 1980 niet opgenomen.

Stamreeks van P.A.J.Coelewij, auteur van deze notitie (geboren in 1931)

INHOUDSOPGAVE

- A . Overzicht van de 11 generaties van de familie Koelew(e)ij/Coelew(e)ij van 1600 tot en met 1925.**
- B. Inleiding**
  - Doel van deze uitgave
  - Plaatsen van onderzoek
- C. Oorsprong en geografische spreiding van de familie (K)Coelewij en schrijfwijze van de familienaam.**
- D. Historisch overzicht van het geslacht (K)Coelew(e)ij.**
- E. Overzicht van het familieleven van de generaties van 1735**
- F. tot en met 1925 van de Coelewij-tak**
- G. .DNA onderzoek**
- H. Beschrijving van de generaties en de betreffende personen**
- I. Bijlagen**
  - 1.Stamboom van de familie K(C)oelew(e)ij**
  - 2.Andere personen met de familienaam K(C)oeleweij e.d.**
    - De Koelewij-tak(1705-1986)
    - De Delftse familie Koeleweij (1678—1849)
    - Koeleweij in Vlaanderen en Zeeland
    - De familie Coelemij
    - De familie Koelewijn
  - 3. De stamvader van de familie K(C)oeleweij en het 17-jarig verblijf van de familie Jan Jacobszn Koeleweij(geboren 1654) in Duitsland.**
  - 4. De obligaties uit de nalatenschap van Willem Koeleweij (geboren ca.1705)**
  - 5, Vastgoed eigendommen van de Koeleweij's van 1721 tot 1811**
- J. Literatuur**

A. Overzicht van de 11 generaties van de familie K(C)oelew(e)ij van 1600 tot 1925

	Naam	Geboortedatum
I.	Jan Koeleweij(Stamvader)	ca. 1600
II.	De generatie van 1625	
II.1	Jacob Janszn (Koeleweij)	ca. 1623
II.2	Joost Janszn Koeleweij	ca. 1630
III.	De generatie van 1655	
III.1	Jan Jacobszn (Koeleweij)	1654
III.2	Grietje Jacobsz	1655
III.3	Pieter Jacobszn	1656
III.4	Pieter Jacobszn	1658
III.5	Grietje Jacobszn	1658
III.6	Hendrik Jacobszn	1661
IV.	De generatie van 1685	
IV.1	Jacob Janszn (Koeleweij)	1676
IV.2	Jacob Janszn	1677
IV.3	Anna Janszn	1681
IV.4	Jacob Coeleweij	1682
IV.6	Bernard Coeleweij	ca. 1683
IV.8	Gerard Coeleweij	ca. 1684
IV.9	Anna Coeleweij	ca. 1685
IV.10	Jan Coeleweij	1699
V.	De generatie van 1710	
V.2	Sara Helena Koeleweij	1717
V.3	Catharina Elisabeth Coeleweij	1719
V.4	Johannes Henricus Coeleweij	ca.1704
V.6	Pieter Coeleweij	ca.1710
V.7	Hendrik Coelewij	ca. 1703
V.9	Willem Koeleweij	ca.1705

V.12 Barent Koeleweij ca.1711

VI. De generatie van 1735 (Coelewij-tak)

VI.8 Jan Barend Coelewij 1732
VI.9 Gerard Henricus Coeleweij 1734
VI.10 Johanna Elisabeth Coeleweij 1737
VI.11 Anton Coeleweij 1739
VI.20 Willem Joseph Coeleweij 1747
VI.21 Jan Barent Coeleweij 1749
VI.21a Catharina Coeleweij 1751
VI.22 Joannes Henricus Coeleweij 1754
VI.23 Anna Elisabeth Coeleweij 1756
VI.24 Maria Engel Coeleweij 1758

VII. De generatie van 1775 (Coelewij-tak)

.
VII.1 Antonius Henricus Coeleweij 1771
VII.2 Anna Gertruda Coeleweij 1772
VII.4 Joannes Henricus Coeleweij 1774
VII.5 Pieter Coeleweij ca.1778

VIII. De generatie van 1810 (Coelewij-tak)

VIII.1 Hendricus Bernardus Koeleweij 1797
VIII.3 Catharina Koeleweij 1800
VIII.4 Maria Elisabeth Koeleweij 1803
VIII.5 Joannes Koelewei 1806
VIII.6 Franciscus Antonius Coelewij 1815
VIII.7 Johannes Coelewij 1816
VIII.10 Anna Elisabeth Coelewij 1818
VIII.11 Maria Coelewij 1820
VIII.12 Petrus Aloysius Coelewij 1823
VIII.13 Petrus Antonius Coelewij 1824

IX. De generatie van 1855 (Coelewij-tak)

IX.5 Johannes Henricus Coelewij 1848
IX.6 Anna Coelewij 1850
IX.7 Anna Coelewij 1852
IX.8 Anna Elisabeth Coelewij 1854
IX.9 Josephus Hubertus Antonius 1856

IX.12 Johanna Wilhelmina Jacoba Coelewij 1858

X. De generatie van 1895 (Coelewij-tak)

X.1 Petrus Antonius Johannes Coelewij 1888

X.2 Cornelis Louis Coelewij 1889

X.5 Alida Johanna Maria Coelewij 1892

X.6 Maria Johanna Coelewij 1895

X.8 Anna Joanna Hendrika Coelewij 1897

X.10 Bernardus Joannes Maria Coelewij 1899

XI. De generatie van 1925 (Coelewij-tak)

1918

XI.1 Catharina Magdalena Coelewij

XI.3 Anna Josephina Maria Coelewij 1919

XI.4 Josephus Hubertus Antonius Coelewij 1921

XI.5 Wilhelmus Johannes Coelewij 1922

XI.7 Petrus Antonius Johannes Coelewij 1924

XI.9 Cornelis willem Antonius Coelewij 1927

XI.11 Josephus Hubertus Antonius Rinsma 1922

XI.14 Petronella Helena Rinsma 1927

XI.15 Wolter Eduard Rinsma 1929

XI.17 Johannes Franciscus Louwerens 1918

XI.20 Catharina Francisca Louwerens 1922

XI.21 Bernardus Josephus Hubertus Coelewij 1925

XI.24 Cornelia Wilhelmina Catth. Coelewij 1928

XI.25 Johannes Wilhelmus Albertus Coelewij 1930

XI.28 Petrus Antonius Johannes Coelewij 1931

XI.32 Alice Catharina Johanna Maria Coelewij 1937

De generaties van 1955 en 1980(Coelewij-tak)

(Wegens de privacy wetgeving zijn, in tegenstelling tot de originele(eigen) uitgave van 1990, in deze publieke uitgave geen details opgenomen van de generaties van 1955 en 1980.)

B. Inleiding

Doel van deze uitgave

Deze uitgave heeft voornamelijk tot doel de door deze auteur in 1990 geschreven notitie over de familie C(K)oelewij digitaal toegankelijk te maken, zodat deze in een wijdere kring gelezen kan worden dan tot nu toe het geval was. Tegelijkertijd werden er enige verbeteringen aangebracht en aanvullingen toegevoegd, waaronder opmerkingen over een Delftse Koelewij-tak, die in de oorspronkelijke uitgave niet genoemd werd. Van belang is de toevoeging van DNA onderzoeksresultaten die een dieper inzicht in de geschiedenis van de familie mogelijk maakten.

De oorspronkelijke publicatie van 1990 was het resultaat van een uitgebreid onderzoek door de schrijver van deze notitie, P.A.J.Coelewij (geboren in 1931) naar de oorsprong en ontwikkeling van de familie Coelewijn.

In verband met de privacywetgeving zijn in deze uitgave de personen van de generaties 1955 en 1980 weggelaten. Alleen de eerste 11 generaties van een totaal van 13 generaties zijn beschreven. **Deze notitie betreft dus in principe alle personen behorende tot de familie Coelewijn die vóór de tweede wereldoorlog geboren zijn.**

Om de lezer te gerieven zijn enige pagina's aan het einde van dit boek onbeschreven gelaten, om hem in staat te stellen aldaar zelf de gegevens van de laatste twee generaties te noteren.

Plaatsen van onderzoek

Aangezien van overlevering bekend was dat de familie Coelewijn lange tijd in Amsterdam had gewoond, werd door de schrijver het onderzoek begonnen in het Gemeente Archief van Amsterdam. Bovendien werd een meer algemeen onderzoek naar de familie verricht in het Bureau voor Genealogie in Den Haag. Van Amsterdam leidde het spoor naar andere steden in Nederland en Duitsland. Zodoende werden de gemeentelijke archieven van Leiden, Gouda, Brielle, Dordrecht, Delft, Den Haag, Cleef, Munster en Osnabruck, evenals het Bisschoppelijk Archief te Bruhl, onderzocht.

Het onderzoek was voornamelijk gericht geweest op het verzamelen van gegevens welke voorkomen in officiële acten.(doop, huwelijk, overlijden)

In Amsterdam is bovendien enig notarieel onderzoek gedaan.

Een waardevol aantekenboek, Memorial geheten, bleek bij een van de in Amsterdam wonende leden van de familie Coelewijn bewaard gebleven te zijn. Dit aantekenboek bevatte vooral voor de periode 1797-1828 nuttige persoonlijke en zakelijke informatie over de familie. Gegevens over de generaties van na 1900 werden deels direct van de betreffende familieleden verkregen.

C. Oorsprong en geografische spreiding van de familie K(C)oelewij en schrijfwijze van de familienaam.

Geografische spreiding van de familie Coelewij

Uit het archief onderzoek bleek de familie slechts een kleine spreiding gehad te hebben en zich voornamelijk in Amsterdam en Cleef opgehouden te hebben

Als gevolg hiervan is het mogelijk geweest een vrij complete stamboom van de familie samen te stellen en de familie met zekerheid te kunnen traceren tot het jaar 1683 en waarschijnlijk tot 1600.

De oorsprong en schrijfwijze van de familienaam

Het is mogelijk gebleken om de persoon op te sporen, die de familienaam K(C)oelewij voor het eerst in een officiële registratie heeft laten opnemen. Dit was Jan Koelewij die zich in 1640 als poorter in Amsterdam liet inschrijven.

Daarnaast kon ook de oorsprong en betekenis van de naam worden vastgesteld.

De familienaam Coelewij is afgeleid van de naam Coldewij een buurtschap uit de omgeving van Wilhelmshafen (Oost Friesland, Duitsland). Coldewij is een Friese naam en betekent “koude weg”.

De schrijfwijze van de familienaam is weinig consequent geweest. Pas sinds de invoering van de Burgerlijke Stand in 1813 werd de spelling van de naam vastgelegd als “Coelewij” voor de Coelewij-tak en als “Koelewij” voor de Koelewij-tak van de familie.

Vóór die tijd gebruikte men de “K” en de “C” aan het begin van de naam willekeurig door elkaar. Zelfs een en dezelfde persoon kon zijn naam dan eens met een “K” dan weer met een “C” laten beginnen of alleen zijn patroniem gebruiken.

Hetzelfde geldt voor de “e” voor de “ij” die willekeurig wel of niet gebruikt werd, totdat deze na 1813 definitief werd weggelaten.

D. Historisch overzicht van het geslacht C(K)oelew(e)ij.

De stamboom van de familie **Coelewij** gaat met zekerheid terug tot circa 1683 en met grote waarschijnlijkheid tot circa 1600.

In het laatste geval is ene Jan Koeleweij, die zich in 1640 als poorter in Amsterdam liet inschrijven, de stamvader van de familie.

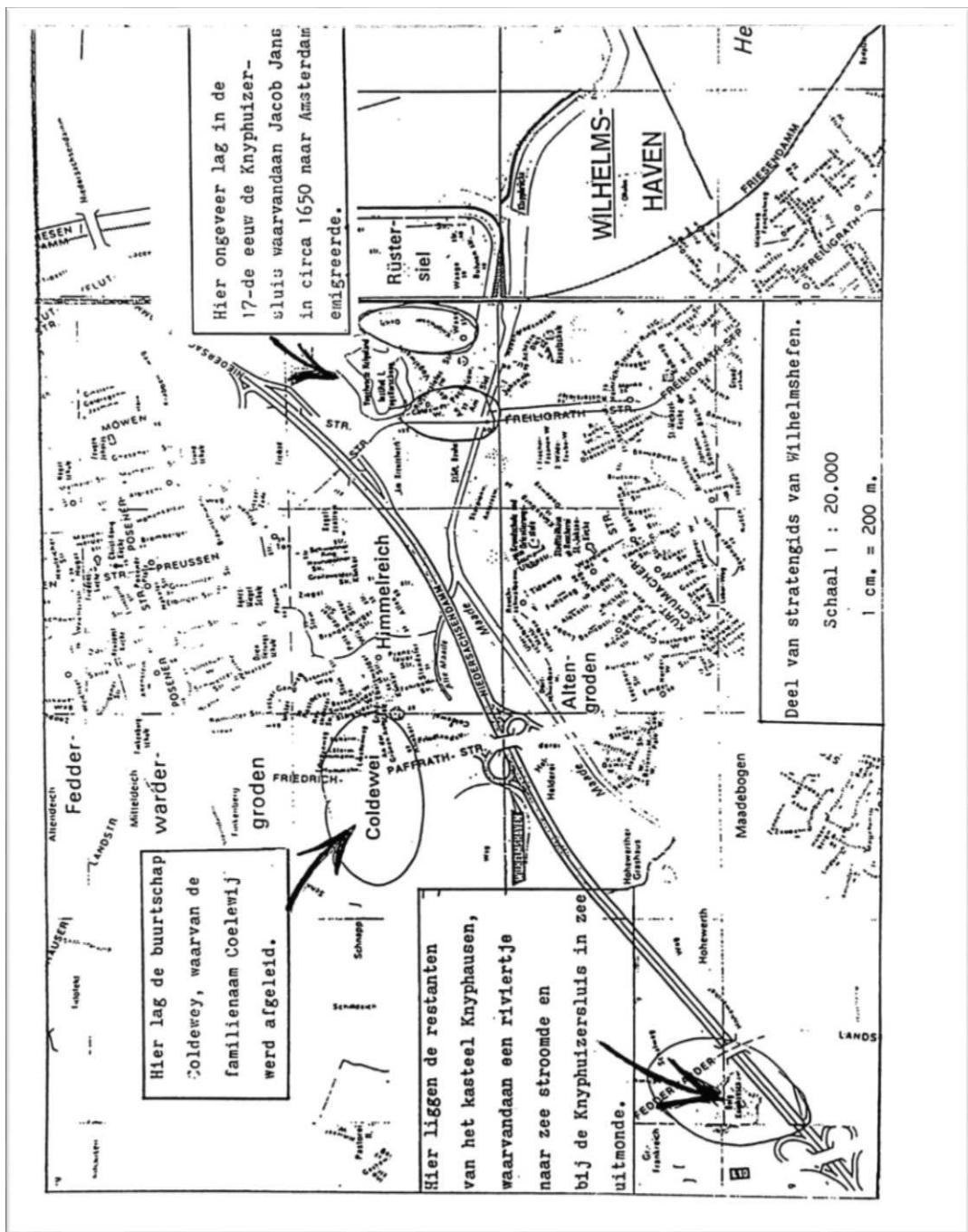
Van de stamvader Jan Koeleweij is behalve zijn naam, ook zijn beroep als brouwer en zijn plaas van herkomst, namelijk Oldenburch in Duitsland, bekend. Met Oldenburch is waarschijnlijk bedoeld het Hertogdom Ollenburch waarin het plaatsje Coldewey gelegen is, dat nu binnen de grenzen van de stad Wilhelmshaven in Oost-Friesland in Duitsland ligt. Van deze streek, weten we, zijn meerdere personen met de naam Koeleweij naar Amsterdam gekomen, waaronder Jan's in 1623 geboren waarschijnlijke zoon Jacob Janszn.

Jacob Janszn(geboren 1623) ging in Amsterdam als schilder zijn brood verdienen en in 1653 trouwde hij daar met Barbara Tomas, een meisje uit Zwolle.

Een van de zoons van Jacob Jansz(geboren in 1623), die Jan Jacobszn heette en geboren was in Amsterdam in 1654, tekende in 1674, bij zijn huwelijk met Sara Francken, met de familienaam Koeleweij. Dit is de oudst bewaard gebleven handschrift van een lid van de familie Coelewij. In de ondertrouwacte geeft hij aan uit Knyphausersiel (Ostfriesland Duitsland) afkomstig te zijn. Daar ligt ook de buurtschap Coldewey, waarvan de naam Coeleweij afgeleid werd.

Tot 1682 verbleef Jan Jacobszn(geboren 1654) met zijn gezin in Amsterdam om daarna naar Duitsland te verhuizen, naar de streek waar vandaan zijn echtgenote Sara Francken afkomstig was. Dat was in of bij het plaatsje Heiden, dicht bij de Hollandse grens, op 20 kilometer afstand van Winterswijk. Sara had in Amsterdam al een paar kinderen gekregen, maar was bij haar terugkeer naar Heiden pas 28 jaar oud en dus nog jong genoeg om daar ook nog kinderen te krijgen, hetgeen ook gebeurde. Gedurende de volgende 17 jaar bleef het gezin van Jan Jacobsz(geboren 1654) en Sara in die streek, om in 1699 terug te keren naar Amsterdam. Niet alle kinderen gingen mee terug naar Amsterdam. De kinderen Bernard(geboren ca. 1683), Gerard (geboren ca. 1684), en mogelijk ene Pieter, die allen in Duitsland geboren waren, bleven in Duitsland achter. Later zouden enkele kleinkinderen van de achterblijvers, waaronder Willem Koeleweij en Johannes Henricus Coeleweij, alsnog naar Amsterdam verhuizen om, net als hun grootouders, daar te gaan werken en een gezin te stichten.

Omdat van de genoemde in Duitsland geboren kinderen Bernard(geboren ca. 1683), Gerard (geboren ca. 1684), en mogelijk ene Pieter, geen geboorte- of doopacten gevonden zijn, is het niet bewezen dat zij van Jan Jacobsz(geboren 1654)

afstammen, ofschoon dit op basis van verder te vermelden argumenten, wel hoogst waarschijnlijk is.

Indien zij niet van Jan Jacobszn(geboren 1654) afstammen dan is is genoemde Bernhard(geboren 1683) de stamvader van de familie Coelewij. Van hem stammen met zekerheid alle nu levende personen met de naam Coelewij af.

In het begin van de 18-de eeuw splitste de familie zich in twee takken, de Coelewij-tak en de Koelewij-tak, welke laatste nu uitgestorven is. De twee takken zouden zich geheel verschillend ontwikkelen. De Koelewij-tak, die in het begin van de 18-de eeuw een aanzienlijk vermogen bezat, verloor gedurende de Franse tijd het grootste deel van dat vermogen en ging daarna

maatschappelijk en financieel geleidelijk verder achteruit. Vanaf diezelfde tijd bleef het aantal nieuw geboren mannelijke leden van de familie tot een of twee beperkt en de Koelewij-tak zou als gevolg daarvan in 1985 in mannelijke lijn uitsterven.

De Coelewij-tak, daarentegen, zou zich zowel maatschappelijk als in aantal leden, gunstig ontwikkelen. De gunstige maatschappelijke toestand was voornamelijk te danken aan het timmerbedrijf van de familie dat van circa 1766 tot 1950 welvaart voor de familie bracht. (Zie: "Het Timmer-Aannemingbedrijf P.A.J.Coelewij en Zoon te Amsterdam gedurende de periode 1766 tot 1956" door P.A.J.Coelewij. uitgave 2015)

Het timmerbedrijf, was oorspronkelijk van de Koelewij-tak maar was later naar de Coelewij-tak overgegaan. Als er geen zoon voor opvolging aanwezig was, ging het bedrijf over naar een broer of een neef, naargelang er iemand beschikbaar was.

Vaak werd voor opvolging de broer of de neef uit Cleef(Duitsland) gehaald waar de aldaar achtergebleven leden van de Coelewij familie toen woonden. De laatste die uit Cleef gehaald werd om de zaak over te nemen was Jan Hendrik (geboren in 1774).

Hij nam in 1812 het bedrijf van zijn broer Anton over en zou het bedrijf tot grote bloei te brengen.

De Coelewijn-tak kan worden gekarakteriseerd als een familie van zelfstandige ondernemers die zich, vanaf het midden van de 18-de eeuw, vooral bezig hielden met het onderhoud van huizen en de exploitatie ervan, eerst van huizen van derden, maar later ook van eigen huizen. Een van de eerste panden welke zij aankochten was een dubbel herenhuis aan de Bloemgracht, waarvan zij een deel zelf gingen bewonen en de rest verhuren. De koop geschiedde in ongeveer 1740.

Vooraf aan het einde van de 18-de eeuw, was de familie in staat hun huizenbezit uit te breiden met panden aan de Kromme Palmstraat, de Palmgracht en andere nabijgelegen straten, die allen in de Jordaan gelegen waren. Zij verhuurden deze panden meestal per etage aan particulieren en verzorgden ook het onderhoud ervan. Er was in Amsterdam vrijwel voorturend gebrek aan woonruimte en bestaande huizen konden goed in delen worden geëxploiteerd.

Begin 1800 begon de familie tevens meubels te fabriceren. Dit zou zij doen tot aan het begin van de 20ste eeuw. De eikenhouten meubels waren strak van lijn en hadden een geheel eigen stijl. Een enkel meubelstuk is bewaard gebleven.

Een grote en vaste bron van inkomsten was het onderhoudswerk aan grote gemeentelijke en kerkelijke gebouwen, zoals het Maagdenhuis, de Mozes en Aaronkerk (waar zij ook het altaar plaatsten), het gemeentelijke ziekenhuis e.d.

In 1887 verwierf de toenmalige eigenaar van het bedrijf, die evenals sommige van zijn voorvaders Johannes Henricus Coelewijn heette, door huwelijk een metselbedrijf. Nu was het timmerbedrijf een compleet aannemingsbedrijf geworden en ging de familie ook huizen bouwen (o.a. op de Lindegracht)

Ook de handel in huizen werd interessant en vanaf het midden van de negentiende eeuw waren de Coelewijn's ook makelaar van beroep en handelden zij ook in huizen.

Door verschillende oorzaken, zoals de tweede wereldoorlog en de daaraan voorafgaande economische crisis, werden de bedrijfsactiviteiten in circa 1954 beëindigd.

Bernardus, de jongere broer van de laatste eigenaar, Petrus, van het timmer-aannemingbedrijf, had zijn heil gezocht in de handel en had na de tweede wereldoorlog een importbedrijf van kappersbenodigdheden opgericht en op die manier een goed inkomen voor zijn gezin weten te verwerven.

Verschillende malen in de historie is de Coelewijn-tak met uitsterven bedreigd geweest. Dit was het geval in het begin van de negentiende eeuw en nogmaals in de tweede helft van dezelfde eeuw.

De twee broers Petrus en Bernhard die op het eind van de negentiende eeuw de enige naamdragers waren kregen gezamenlijk 11 kinderen waarvan 7 jongens, zodat voortzetting van de familienaam voorlopig veilig gesteld is.

Op de peildatum 2007 waren er 29 Coelewijn's in leven.(Info: Meertensinstituut)

E. Overzicht van het familielevens van de generaties van 1735 tot 1925 van de Coelewij-tak.

Over de volgende generaties van 1735 en later, is meer bekend dan over de voorafgaande. Hier volgt een overzicht over deze generaties.

Mijn voorouder van de 6de generatie van mijn kwartierstaat, bet-bet-overgrootvader **Jan Barend Coelewij** werd in 1732 net over de Duitse grens in de stad Cleef geboren uit Johannes Henricus Coelewij en Gertruy Jaspers.

Jan Barend groeide op in Cleef en zou, eenmaal volwassen, als wever aldaar zijn brood gaan verdienen.

In de textiel branche waarin hij werkzaam was, maakte hij kennis met een spinster, Catharina Vermaesen, die ook uit de grensstreek afkomstig was.

Zij kregen een relatie en in 1769 traden zij in Cleef in het huwelijk.

Beiden bleven tot aan hun dood in Cleef wonen, maar hun kinderen zouden naar Nederland gaan om het timmerbedrijf, dat hun voorouders in Amsterdam opgericht hadden, te leiden. Hierover, alsmede omtrent het reilen en zeilen van de familie zijn handschriften van de familie in het z.g. Memorial bewaard gebleven. .

Een van die zoons, die naar Amsterdam vertrok, was Johannes Henricus Coelewij, die in 1774 in Cleef geboren was. Hij, vestigde zich in 1812 in Amsterdam waar hij het timmerbedrijf van de familie Coelewij ging leiden. Hij was zelf opgeleid tot meester timmerman en zou het bedrijf tot grote bloei brengen.

Johannes Henricus trouwde twee jaar na zijn aankomst in Amsterdam met een Amsterdams meisje, Selia Kroegman, die huishoudster (wellicht zijn huishoudster) van beroep was. Haar vader heette Jan Thomas Kroegman en haar moeder Johanna Elisabeth Backer, allen Lutheraans van geloof. Dit was opmerkelijk want de Cleefse Coelewij's waren katholiek.

Het echtpaar Coelewij-Kroegman kreeg 6 kinderen waaronder 4 jongens, waarvan er maar één de volwassenheid zou bereiken. Deze jongen heette Petrus Antonius Coelewij, die later de leiding van het timmerbedrijf zou overnemen.

Johannes Henricus bracht de timmerzaak tot grote bloei. Behalve veel gemeentelijke en kerkelijke opdrachten deed hij ook veel onderhouds- en timmerwerk voor groot-huizenbezitters en notabelen, zoals de rijke burgemeester van Amsterdam de heer van Brienens.

Johannes Henricus ging niet meer terug naar Duitsland en bleef tot aan zijn dood in Amsterdam. Zo ook zijn nakomelingen en zo werd de familie een Nederlandse familie.

Johannes Hendricus overleed in 1844, volgens zijn bidprentje na een kortstondig doch smartelijk lijden.

Echtgenote Selia Kroegman overleed 16 jaar later in 1860. Volgens haar bidprentje had zij geleefd in de vrees des Heeren en in die vrede was zij gestorven

Omdat de oudste zoon van Johannes Hendricus, die ook Johannes genoemd werd, op 18-jarige leeftijd overleden was - hij verdrong in de Amstel - erfde de enig overblijvende zoon, Petrus Antonius Coelewij, de timmerzaak. Petrus was geboren in 1824.

Uit overlevering is bekend dat Petrus een zeer harde werker was, maar helaas stierf ook hij jong, op 36 jarige leeftijd in 1861, waarschijnlijk ten gevolge van een maagzweer. Gelukkig had hij nog wel kans gezien te trouwen, met, een schippersdochter, Alida Post, en voor nageslacht te zorgen, anders zou ik er niet geweest zijn en deze notitie niet geschreven.

Na het overlijden van Petrus, nam zijn vrouw Alida Post voor enige jaren de leiding van het bedrijf over, totdat haar zoon Johannes Hendricus, die tot meester timmerman was opgeleid, in 1871 oud genoeg was om de zaak te gaan leiden. Johannes was toen 23 jaar oud.

Net voor zijn 40-ste verjaardag, trouwde Johannes Hendricus, met Maria Sjoukes, een weduwe, die na de dood van haar eerste man, een aanzienlijk vermogen geerfd had, dat zij in haar tweede huwelijk inbracht.

Johannes Hendricus leidde de zaak op een succesvolle wijze tot aan zijn dood in 1920, 72 jaar oud.

Intussen was Josephus Hubertus Antonius Coelewijn, de jongste zoon in het gezin Coelewijn-Post, die in 1856 geboren was, zijn eigen weg gegaan en was hij, na een opleiding tot diamantslijper, in het diamantvak terecht gekomen. Volgens overlevering moet hij, samen met een vriend wiens familie in het diamantvak zat, in Laren een aanzienlijke welvaart bereikt hebben in de diamanthandel, totdat de markt instortte en hij, teruggekeerd in Amsterdam, bij zijn broer in de timmerzaak ging werken als uitvoerder van de aangenomen werkzaamheden

Josephus was al in Laren in 1887 getrouwd met Catharina Antonia Junger, een knap fel vrouwtje met donkere ogen en donker haar.

Josephus en Catharina kregen 6 kinderen waarvan 2 zoons, Petrus en Bernardus. Deze laatste zou mijn vader worden.

In 1920 erfde Josephus de timmerzaak. nadat zijn broer Johannes, die kinderloos was gebleven, in dat jaar overleden was. Josephus was toen 64 jaar.

Vijftien jaar later, in 1935, overleed, hij kalm en zacht, in de leeftijd van 78 jaar, in het huis van zijn dochter Alida in Heemstede waar hij de laatste jaren van zijn leven had doorgebracht.

In 1928 had vader Josephus het timmerbedrijf aan zijn oudste zoon Petrus overgedaan. Deze kwam als oudste zoon daarvoor het eerste in aanmerking.

Petrus, naar wie ik vernoemd ben, was geboren in 1888 in Laren op de Eemnesserweg, waar zijn ouders toen woonden.

In 1917 trouwde Petrus met Magdalena Bende wier vader een loodgietersbedrijf had. Zij kregen 6 kinderen waarvan 4 jongens en 2 meisjes..

Aanvankelijk liep de zaak onder Petrus' leiding goed, maar mede door de economische crisis en de daarop volgende wereldoorlog, was Petrus genoodzaakt de timmerzaak in 1953 te beëindigen. Petrus overleed onverwacht in 1956 ten gevolge van een herseninfarct. Zijn vrouw Magdalena overleed in 1980.

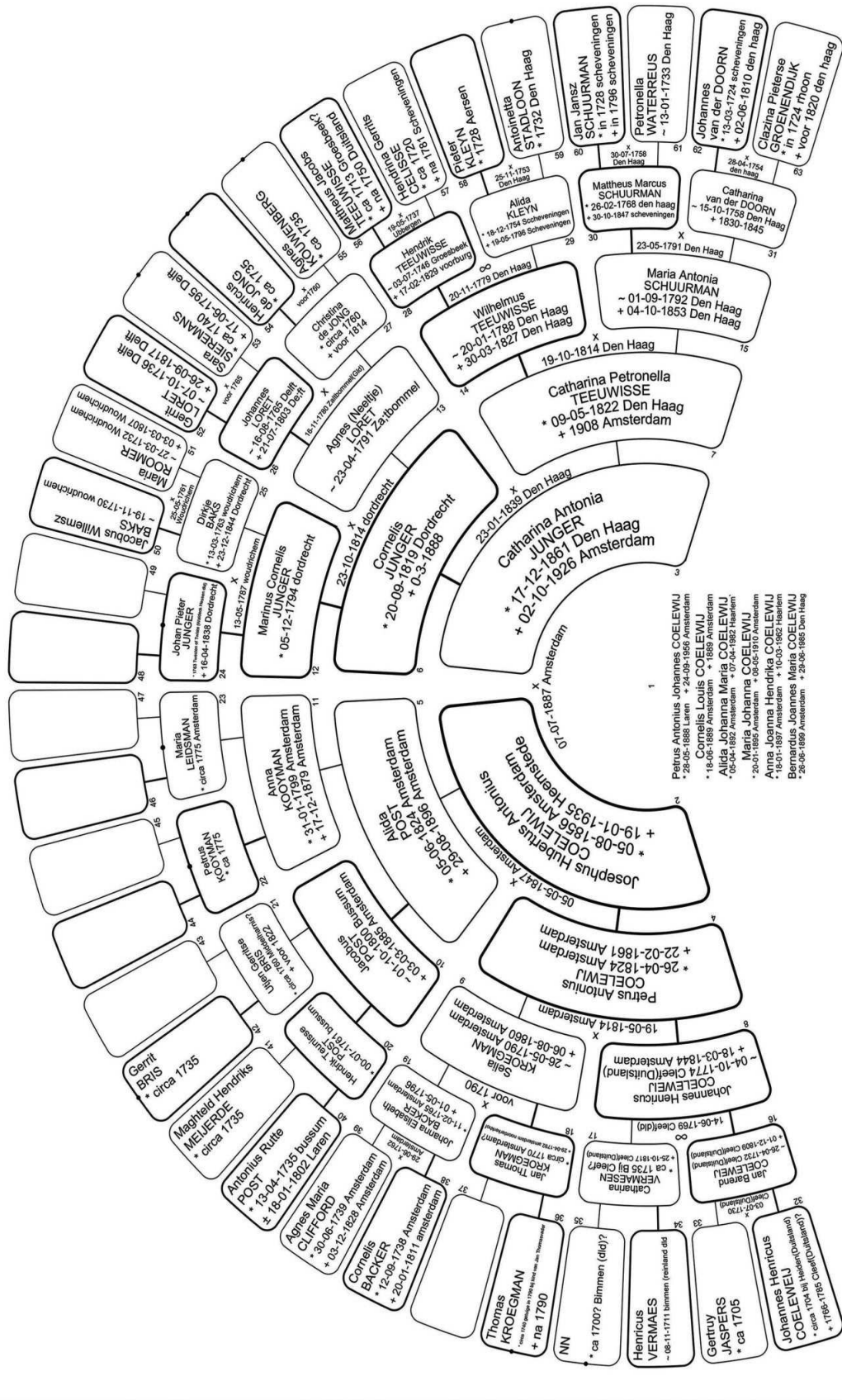
Bernardus Joannes Maria Coelewij was de jongste zoon in het gezin Coelewij-Junger en werd in 1899 geboren in de Nieuwe Looyersdwarstraat 3 in Amsterdam waar de familie toen woonachtig was.

Omdat zijn broer Petrus als oudste zoon het familiebedrijf toegedeeld gekregen had, was Bernardus genoodzaakt geweest zelf voor zijn toekomst zorg te dragen. Na wat verschillende klusjes gedurende zijn jonge jaren, ging hij als verkoper werken bij zijn zwager Wernekinck die onder andere de agenturen L'Oreal en bekende Franse parfumeriehuizen verworven had.

Reeds als jongen had Bernardus kennis gemaakt met een zus van zijn vriend Henrik de Bolster die Cornelia heette. Zij kregen verkering en in 1923 trouwden zij, Direct daarop gingen zij naar Apeldoorn om daar, tezamen met Stien, een zuster van Cornelia, en haar man Johan van Welie, een kapperszaak annex parfumeriewinkel te kopen met geld dat vader Coelewij voorgesloten had. Bernardus zelf bleef werken in de verkoopafdeling van zijn zwager Wernekinck.

In 1930 vertrok de familie Coelewij naar Den Haag waar ik, Petrus Antonius Johannes Coelewij, in 1931 geboren werd.

Na vervolgens de moeilijke crisis- en oorlogsjaren ongeschonden doorgekomen te zijn, verwierf Bernardus het Franse agentuur Perma voor alleenverkoop van hun kappersproducten in Nederland wat een goede bron van inkomsten zou betekenen. Bernardus overleed in 1985 ten gevolge van een verstopping in een bloedvat naar de lever. Een paar jaar daarvoor had hij, evenals zijn broer Petrus, al een ernstige herseninfarct gehad, waardoor hij enige tijd totaal verlamd was geraakt, maar na langdurig revalideren, herstelde.

F. DNA onderzoek

In 2008 heb ik meegedaan met een landelijk DNA-onderzoek georganiseerd door de Nederlandse Genealogische Vereniging en enige andere genealogische verenigingen, begeleid door de Leidse Universiteit.

Het Y-chromosoom wordt van vader op zoon vrijwel ongewijzigd doorgegeven en op grond van kleine mutaties in het DNA kan de evolutionaire geschiedenis van een persoon of familie herleid worden.

De resultaten werden in 2008 gepubliceerd in “Zonen van Adam in Nederland” door de uitgeverij Barjesteh van Waalwijk van Doorn.(ISBN 97890 5613 9407)

Daar werd vastgesteld dat het Y-chromosoom van de mannelijke leden van de familie Coelewijn tot de haplogroep G behoort. De juistheid van deze bepaling werd in 2015 bevestigd door een DNA analyse van mijn oudste zoon Piet die, door de Oxford Universiteit werd uitgevoerd.

De National Geographic Society plaatst de oorsprong van de G- haplogroep in het Midden Oosten, tussen 17.000 tot 30.000 jaar geleden, en beschouwd de dragers van deze groep als deelnemers in de spreiding van de neolithische evolutie van de mens. (De Oxford Universiteit noemt hiervoor het getal tussen 30.000 en 40.000 jaar)

Dat is het begin van de eerste grote landbouw revolutie die de overgang markeerde van een jagers/verzamelaar economie met een rondtrekkend bestaan, naar een landbouw economie waar mensen in nederzettingen gingen wonen en landbouw en veeteelt uitoefenen.

De personen met het Y-chromosoom van de haplogroep G stonden dus aan de wieg van de moderne beschaving van de mens.

De haplogroep G komt in de wereld weinig voor en is in Nederland zeldzaam. In Iran en langs de oostelijke oever van de Zwarte Zee, echter, behoort ongeveer 40 % van de mannen tot die groep. In het dichtbijgelegen Ossetie, is dit zelfs 70%. Ossetie ligt direct aan beide kanten van de hoge Kaukasus en valt grotendeels binnen de Russische Federatie. Het land dankt zijn naam aan de Osseten, een Iraans volk die het Ossetisch spreken, een Noordoost-Iraanse taal.

Ook langs de zuidoostelijke oever van de Zwarte Zee tot de Turkse stad Trapson, komt het Y-chromosoom met haplotype G veelvuldig voor. Dat geldt waarschijnlijk voor de oorspronkelijke bevolking van de stad die daar al woonde vóór de Turkse verovering van dat gebied.

Dit veelvuldig voorkomen van de haplogroep G in die streek, en niet ergens anders, maakt het waarschijnlijk, dat de Nederlandse mannen met dezelfde haplogroep G in hun Y chromosoom, uit die streek ten oosten van de Zwarte Zee tot Ossetie en Iran, afkomstig zijn.

Hoe de migratie naar Nederland plaats gevonden heeft is speculatief, maar het is bekend dat in die streek gedurende de Romeinse tijd veel soldaten voor het Romeinse leger werden geronseld. Mogelijk heeft een van die soldaten van een legergroep die in Germania(Duitsland e.o.) gelegerd werd, zich daar gevestigd en zijn geslacht daar voortgezet.

G. Beschrijving van de generaties en de betreffende personen.

1. Jan Koeleweij, de stamvader van de familie C(K)oelew(e)ij

De stamvader van de familie C(K)oelew(e)ij was waarschijnlijk ene **Jan Koeleweij**, die begin 1600 in Duitsland werd geboren. Jan Koeleweij was brouwersknecht van beroep.

Op 24 mei 1640 liet Jan Koeleweij zich als poorter in Amsterdam inschrijven. Hij was afkomstig uit Oldenburch(Duitsland). Dat was het hertogdom waar toen de hertog van Oldenburch regeerde en waar rond die tijd ook andere Koeleweij's vandaan kwamen. Deze kwamen uit de buurtschap Coldewey, dat nu binnen de gemeentegrens van Wilhelmshaven ligt.

Gezien de plaats van afkomst, de migratie naar Amsterdam en de zeldzaamheid van de naam Koeleweij in die periode, is het niet onredelijk te veronderstellen dat deze in ongeveer 1600 geboren Jan Koeleweij dezelfde is als de vader van Jacob Janszn Koeleweij die in circa 1623 werd geboren en waarvan de latere Coeleweij's afstammen.

De waarschijnlijke kinderen van Jan Koeleweij(geboren ca.1600) waren:

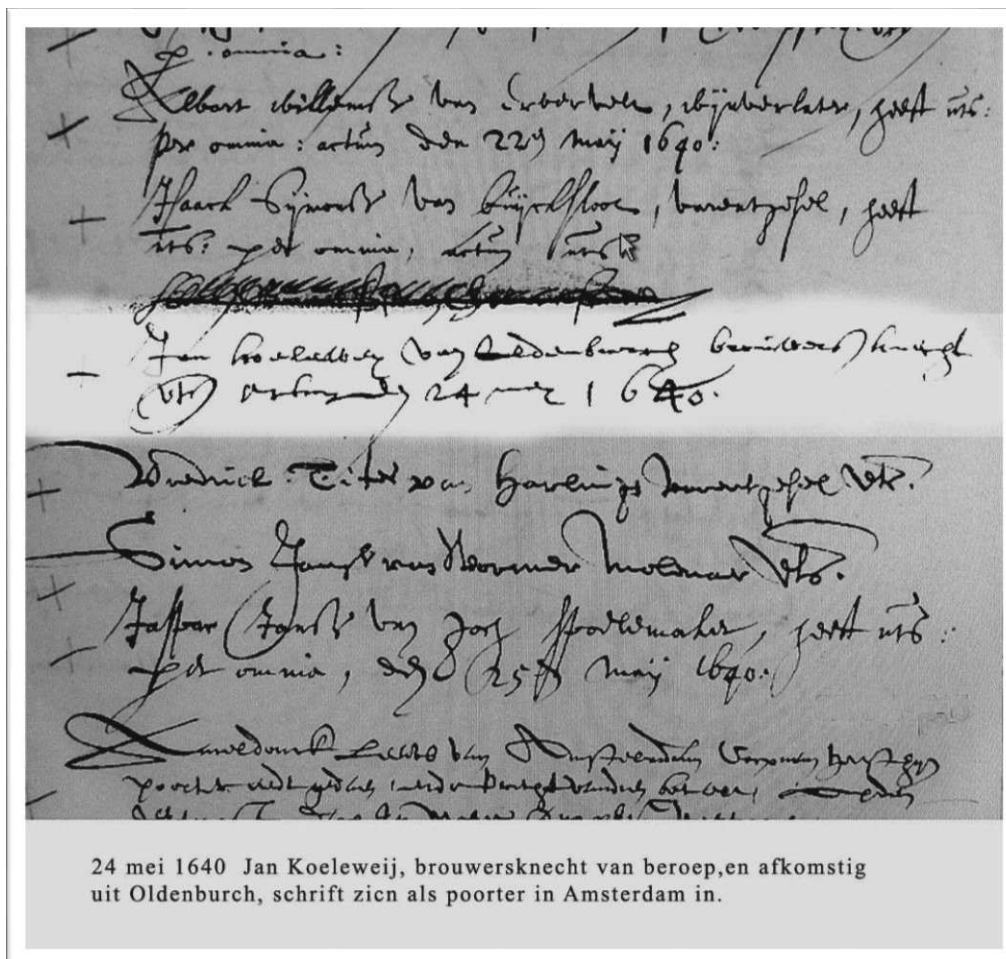
Jacob Janszn (Koeleweij) zie II.1)

geboren Kniphausersiel(Duitsland) ca. 1623

Joost Jansz (Koeleweij) zie II.2(speculatief)

geboren Amsterdam 1625

Van Joost Jansz Koeleweij, de stamvader van de uitgestorven Delftse Koeleweij-tak, is geen uitgebreide studie gemaakt

II. De generatie van 1625

II.1 Jacob Jansz(geboren circa 1623)

Jacob Jansz is waarschijnlijk de zoon van Jan Koeleweij(geb. circa 1600) en werd geboren in circa 1623 in of bij de buurtschap Coldewij, dichtbij Knyphausersiel, dat gelegen was aan een inham van de Noordzeekust waar nu de stad Wilhelmshaven in Oost-Friesland (Duitsland) zich uitstrekt.

Knyphausersiel, wat sluis van Knyphausen betekent, lag aan de monding van het kleine riviertje, de Maade, dat uitstroomde in de Noord Zee, en waar men bij de sluis een klein haventje had aangelegd.

Vóór die tijd was de monding van de Maade een brede zeearm waar eb en vloed vrij spel hadden en het water diep genoeg was om zeeschepen toegang te verschaffen tot het kasteel Knyphausen, 2,5 km. stroomopwaarts gelegen, waarvandaan de Heren van Knyphausen de scepter zwaaiden over de omgeving. Het kasteel, waarvan slechts een

deel is bewaard gebleven, werd in 1438 gebouwd en lag goed beveiligd en voldoende beschut om als handelspost te dienen en een veilig onderkomen en schuilplaats te verschaffen voor de kaapvaart, als dat zo uitkwam.

Door een wijziging in de zeestromingen was de zeearm geleidelijkaan dichtgeslibd en kon in 1520 het droogvallende land ingedijkt worden.

In de dijk bouwde men een sluis om het water van de Maade bij eb naar zee af te voeren. Deze sluis werd Knyphausersiel genoemd. Tegelijkertijd ontstond er tussen het kasteel en de dijk, in het droog gevallen land van de nieuwe polder, de nederzetting Coldewey, welke naam later zo'n belangrijke rol in de naamgeving van de familie zou gaan spelen,

Als gevolg van de verdere verzanding van de Maade en van het nabijgelegen kustgebied, werd in 1609 een nieuwe polder drooggelegd waardoor de monding van de Maade zeewaarts verplaatst werd.

Daar werd een nieuwe sluis (Ruestersiel) aangelegd en een klein haventje dat tot 1825 zijn diensten zou vervullen. Het haventje en de kleine buurtschap eromheen bleef men Knypphausersiel noemen en zo was de toestand toen de zoon van de stamvader van de familie Coelewijn, Jacob Janszn, in circa 1623 werd geboren.

Vanuit het haventje Knyphausersiel werd ook op Amsterdam gevaren. Dit blijkt uit een bericht uit 1666, dat het cement, benodigd voor de verbouwing van het kasteel tot een moderne vesting, vanuit Amsterdam aangevoerd werd. Uit: W.J. Oldenburg, Burg und Schlossz Knyphausen. Uitg. 1977 Sparkasse Wilhelmshafen Theaterplatz 2940 Wilhelmshafen)

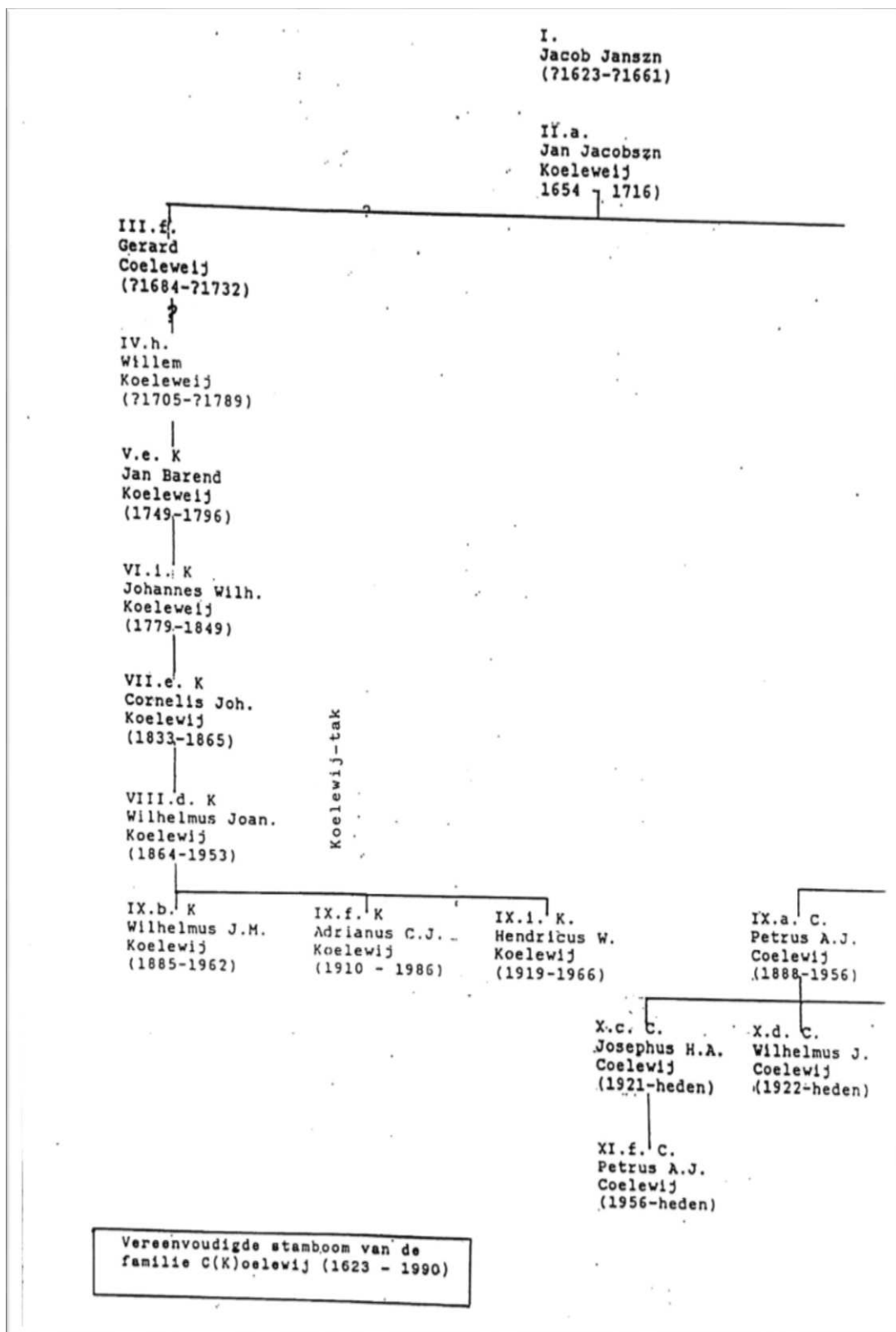
Compromissum van Jacob Jansz Koekeweij, van de buurtschap bij
Sijdeland, van Rotterdam, over de
Barbara Thomas van Swoll, van de
buurtschap Sijdeland.

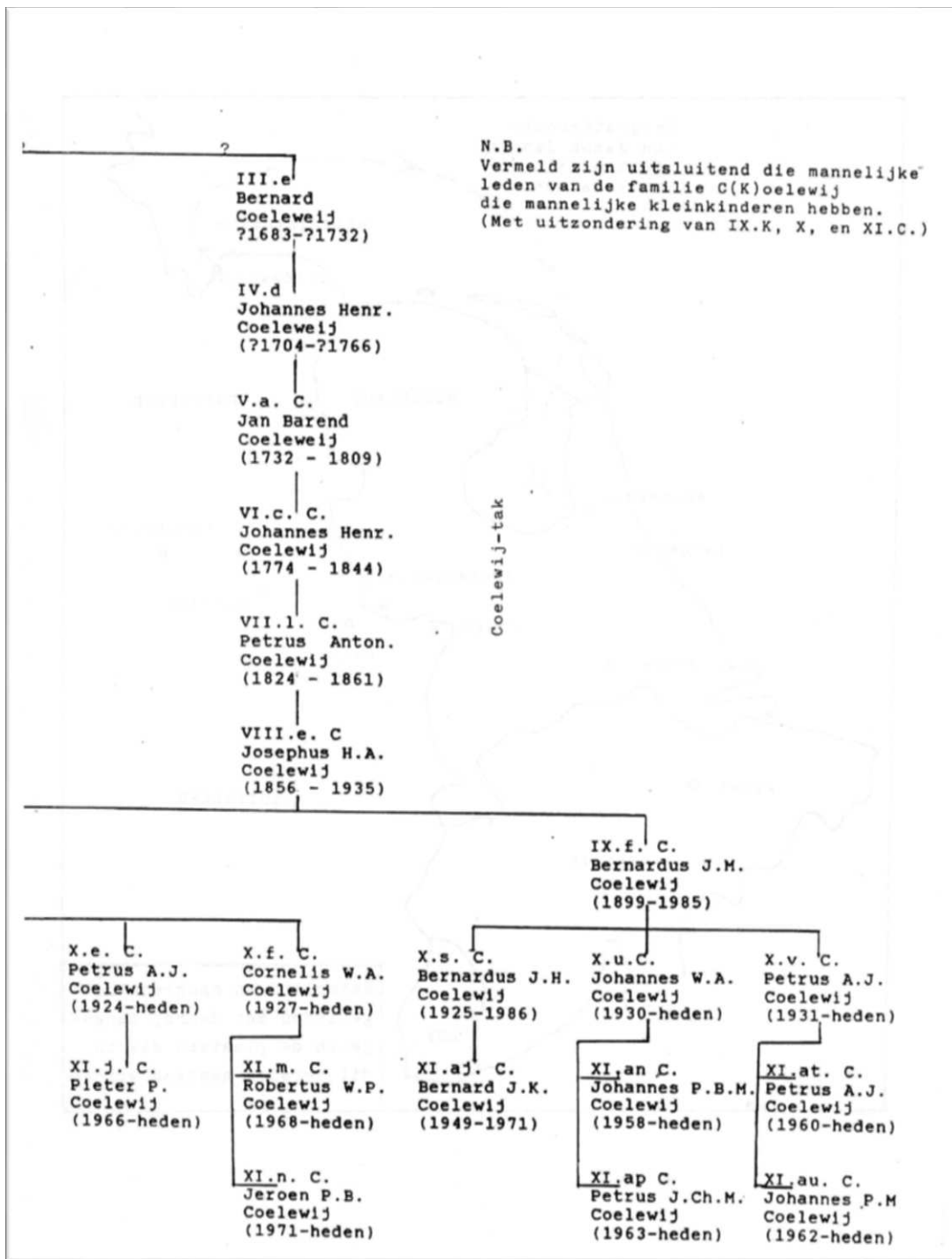
Wij, de ondergetekende, hebben de ondergetekende, en met de feitelijke
te schenken en alle andere rechten, so wel als andere, gans verleggen
en overgeleverd. Ende met dat hi by vreesde overleeden, dat hi de
niet waer, ende onrechtvaardig, en
waer door hi Eijndelich Ginnelich moechte overleeden, met hi
zijn huy haer gebode overleeden.

Jacob Jansz

Ondertrouwacte uit 1653 van Jacob Jansz Koekeweij
die geboren werd in circa 1623 in de buurtschap
Coldeweij bij Knyphausersiel (Wilhelmshafen Duitsland)

Van het oorspronkelijk plaatsje Knyphausersiel is vrijwel niets overgebleven. Slechts een straatnaam Knyphauserdijk en een gedenkplaat op de muur van de Spaarbank, op de hoek van deze straat en de Waage(straat), herinnert eraan.

De huizen die er staan zijn op een enkele uitzondering na, nieuw of niet ouder dan 100 jaar en niets herinnert aan de tijd dat Jacob Jansz aan het haventje met zijn makkers speelde.

Rond 1650, emigreerde Jacob Jansz naar Amsterdam.

In die tijd emigreerden meer personen uit de Duitse grensstreek naar Amsterdam omdat daar, in tegenstelling tot de situatie in Duitsland, voldoende werk te vinden was om een gezin te kunnen onderhouden. Mogelijk heeft het decreet van Oldenburgse graaf Gunther, die in die tijd in Oost Friesland aan de macht gekomen was, een rol gespeeld bij de beslissing om te emigreren, omdat graaf Gunther in 1648 het lutheranisme tot verplichte godsdienst geproclameerd had, hetgeen op tegenstand stuitte bij de lokale bevolking (mondelinge mededeling lutherse dominee uit Wilhelmshafen).

Dat had een voorgeschiedenis.

Het zat namelijk zo, dat de godsdienst die in de tijd van Jacobus Janszn's geboorte door de inwoners van het gebied van Knyphuyhausen beleden werd, de Gereformeerde godsdienst was.

Deze was ingevoerd gedurende de jaren 1525 tot 1575 onder invloed van de aangrenzende Nederlandse gewesten. In 1624 verviel het gebied van Knyphausen door vererving aan de Graaf van Oldenburch, welk graafschap op een afstand van 60 km. naar het zuiden gelegen was.

De heersende godsdienst in Oldenburg was de Lutheraanse godsdienst en in 1648 stelde de toenmalige heerser, Gunther, de Lutheraanse godsdienst verplicht en verbood de uitoefening van de Gereformeerde godsdienst.

Jacob Jansz was ook gereformeerd en waarschijnlijk niet bereid deze godsdienst af te zweren en de Lutheraanse godsdienst aan te nemen. Hij wist dat in de dichtbij gelegen Nederlandse gewesten dezelfde gereformeerde godsdienst beleden werd en mede door de bovenvermelde economische factoren, leek het hem verstandig daarheen te verhuizen en zich in Amsterdam te vestigen. Trouwens, zijn vermoedelijke vader, Jan Koeleweij, was hem daarin al voorgegaan.

Een ander voordeel van zijn besluit was dat men in Amsterdam zijn taal, het Fries, kon verstaan aangezien er veel Friezen uit zowel het Duitse als het Nederlandse deel van Friesland naar Amsterdam gemigreerd waren. Bovendien verstond hij waarschijnlijk ook de Nederlandse taal omdat in die tijd in Oost-Friesland op school en vanaf de kansel, Nederlands gesproken werd.

Reizen van Knyphausersiel naar Amsterdam was in die tijd goed mogelijk via de Noordzee en Zuiderzee(IJsselmeer) op een van de vrachtschepen die goederen, als bovengenoemd cement voor het kasteel, vanuit Amsterdam aanvoerden.

Aangekomen in Amsterdam ging hij werken als schilder en betrok hij een woning in de Bisschopstraat, waar hij tot 1653 bleef wonen

Hij maakte al gauw kennis met een andere nieuwkomer in de stad, een meisje uit Zwolle, dat Barbara Thomas heette. In 1653 trouwden zij.